

Studijní materiál – speciál č. **136**
Únor 2012

Závěry z porady Nezávislé komise pro sledování výskytu poliomyelitídy

(Fourth meeting of the Global Polio Eradication Initiative's Independent Monitoring Board)

World Health Organization

Weekly epidemiological record, No.49, 2 December 2011, s. 557-558

Volně přeložil a zkrátil MUDr. Vladimír Plesník

Nezávislá komise pro sledování výskytu poliomyelitídy (*Independent Monitoring Board* – **IMB**) vznikla v listopadu 2010 na základě požadavku Světového zdravotnického shromáždění aby byl sledován a upravován strategický plán eradikace poliomyelitidy na roky 2010-2012, který stanovila Iniciativa pro celosvětové vymýcení poliomyelitídy (*Global Polio Eradication Initiative* – **GPEI**). Cílem je přerušit přenosu poliomyelitídy (dále jen **P**) na celém světě do konce roku 2012.

Tento článek obsahuje souhrn závěrů ze 4. porady IMB, konané 28.-30. října 2011 v Londýně :

1. Všechny státy, v nichž trvá přenos P, s výjimkou Angoly a Indie, měly v roce 2011 více případů P než v předchozím roce.
2. Počet nových epidemií stále svědčí o ohrožení řady států ve světě a o snadnosti zavlečení P do nich.
3. Strategický plán na roky 2010 – 2012 obsahuje čtyři postupné cíle. Jen dva z nich se asi podaří splnit, u jednoho je velice nepravděpodobné splnění v plánovaném termínu a dalšího je splnění „ve hvězdách“.
4. GPEI se nepodaří přerušit šíření P v plánovaném termínu do konce roku 2012. Naopak, je velké nebezpečí, že bez řešení hlavních problémů, které IMB jmenuje v plném znění zprávy, dojde k přerušení přenosu P mnohem později.
5. Eradikace P by však ještě bylo možné docílit do konce roku 2012 pokud by byly neprodleně napraveny nedostatky realizace Programu jak na národní, tak celosvětové úrovni a pokud by došlo k politické i k finanční podpoře GPEI.
6. Podrobné zhodnocení situace ve státech s trvajícím přenosem P je uvedeno v plném znění zprávy IMB. S výjimkou Indie nebylo v žádném státě s endemickým šířením P dosaženo žádoucího zlepšení:
  - V Afghánistánu je program přísně řízen a upravován, ale ve 13 vysoce rizikových oblastech se stále nedaří postihnout třetinu dětí ;

- V Indii se pravděpodobně podaří přerušit přenos P v roce 2012 ;
  - V Nigérii se slibný vývoj v roce 2010 změnil k horšímu. Je třeba znovu demonstrovat podporu politických a kmenových představitelů programu
  - V Pákistánu dosáhli za posledních 18 měsíců jen malého pokroku. Jsou nutné zásadní úpravy programu eradikace P.
7. Po ztrátě možnosti dosáhnout stanovených cílů vykazují tři státy s obnoveným přenosem P jakýsi pokrok, ač přerušení přenosu P není v dohledu:
    - Na dobré cestě je Angola, ale Luanda je stále velice ohrožena.
    - Čad má nyní k dispozici dlouho postrádané technické prostředky, nyní je musí začít využívat.
  8. Nečekaný vznik nových epidemií stále oslabuje důvěru v úspěch programu. Čína neměla až do současné epidemie po 10 let žádný případ poliomyelitidy. Epidemie v Keni je zvláště nebezpečná, protože svědčí o selhání protiepidemických opatření proti dlouhodobému přenosu P mezi Keňou a Ugandou od roku 2009. Jih Afriky je stále velmi ohrožen vznikem nových epidemií.
  9. Mimo specifických zjištění IMB pro jednotlivé země je v plném znění právy popsáno pět obecně platných problémů, které ohrožují úspěch eradikačního programu kdekoli n světě. Týkají se kulturních a společenských zvyklostí. Jejich potlačení vyžaduje specifické úpravy Programu, které však mohou vést k velkému úspěchu.
  10. IMB stále tvrdí, že s eradikací poliomyelitidy je třeba zacházet jako s postupem, který chrání celý svět před ohrožením zdraví a životů na celém světě. K němu je třeba hlubší, širší a více angažované podpory politiků celého světa, zejména ze států, v nichž se P nevyskytuje. Úkoly jsou stále velké, ale jinou možností by bylo jen opětovné rozšíření této hrozné infekce.

o O o

Poznámka překladatele:

Eradikace poliomyelitidy je krásný, ale nejspíše nerealizovatelný sen. To by však nemělo bránit snaze o jeho uskutečnění. Stroží ekonomové řeknou, že se nevyplatí mrhat silami a prostředky na předem ztracenou věc. Leč nicnedělání situaci jen zhorší. Je proto rozumné neeradikovatelnou poliomyelitidu aspoň rozumnými způsoby omezovat.